

305
13-V-57

Treball

PROLETARIS DE TOTS
ELS PAISOS UNIU-VOS

ORGAN CENTRAL DEL P.S.U. DE CATALUNYA

Nº 181 - Barcelona, març del 1957

Preu : 1 pta.

RADIO ESPANYA INDEPENDENT
(Estació Pirenaica)

Emet diàriament per ones curtes de 37, 39 i 43 metres, des de les 7 de la tarda fins a les 12 de la nit, amb un breu interval de dos minuts cada mitja hora.

Els diumenges transmet, a més, de les 12 a 1,30 de la tarda per ones curtes de 26, 28 i 29 metres i de les 2,30 a 3 de la tarda per ones de 26 metres.

CATALANS: ESCOLTEU-LA!

EL NOU MINISTERI FRANQUISTA NO ATURARA LA LLUITA DEL POBLE CATALA CONTRA LA DICTADURA I PER LA LIBERTAT

Per Josep MOIX

Secretari General del P.S.U. de Catalunya

En l'anterior número de «Treball», tant en l'editorial com en l'àmplia informació del boicot del transport urbà realitzat pel poble de Barcelona, es destacava la gran importància política que ha tingut aquesta manifestació de protesta, no solament engegada contra l'encariment de la vida, sinó contra la política econòmica del règim actual en benefici exclusiu dels grups monopolistes.

La seva repercussió a Madrid, Sevilla, Còrdova, Valladolid i altres ciutats és una demostració ben palesa que no solament el poble de Catalunya sinó tots els pobles d'Espanya es volen deslliurar de la dictadura del general Franco.

Sense aquesta voluntat d'abast nacional, sense aquesta convergència per un mateix objectiu, des dels obrers, que defensen aferrissadament llurs interessos, fins a amplis sectors de la burgesia, no hauria estat possible la grand manifestació popular de Barcelona manifestació que, a l'ensem, és una prova esclatant de les diverses formes que està prenent la reconciliació dels catalans. Sense que existís cap mena d'acord previ, les forces polítiques i socials d'oposició d'esquerra i de dreta s'han trobat unides de fet en aquesta manifestació, participant-hi amb una unanimitat impressionant. A Madrid també passà el mateix.

Aquest fet ens ha proporcionat una experiència molt profitosa que caldrà tenir en compte en el successiu per tal d'aconseguir que unes o altres formes d'acció arribin a expressar el sentiment i la voluntat populars contra la tirania franquista, adquirint el caràcter de demostració nacional, vigorosa i pacífica al mateix temps.

En les accions de protesta antifranquista de Barcelona i Madrid hi ha també un altre fet que ressalta per la seva significació i que, al meu entendre, val la pena de tenir-lo en compte en apreciar el procés de reconciliació nacional i de la seva influència en la vida política espanyola.

Es ben conegut que el franquisme s'ha esgamellat des de la seva instauració dient que els catalans antifranquistes són «rojos separatistes». Així ha volgut provocar la divisió entre Catalunya i la resta dels pobles hispànics per a poder oprimir millor a tots ells. Aquesta calumniosa qualificació dels catalans té certament antecedents en l'època de la monarquia. Però

mai no havia tingut un caràcter tan exacerbant com ara.

En temps de la monarquia, quan es produïen moviments de la classe obrera de Catalunya per tal d'arrencar a la burgesia reivindicacions econòmiques o bé moviments polítics del poble català per assolir llibertats democràtiques i nacionals, la reacció espanyola posava el crit al cel i amb tons patrioters els acusava de separatisme per tal de mantenir el seu domini polític en l'Estat espanyol i els privilegis que això comportava. La gran burgesia industrial i terratinent catalana, malgrat la seva pretesa catalanitat, s'entenia i pactava per esperit de classe amb la reacció de la resta d'Espanya.

Un exemple ben patent el tenim en els fets que ocorregueren l'any 1917 amb l'acceptació de Cambó, en nom de la Lliga, que aquesta figurés en el Govern amb dos Ministres, després d'haver fomentat, participant-hi, l'Assemblea de Parlamentaris celebrada a Barcelona, un dels objectius de la qual era exigir eleccions per a Corts constituents i acabar amb la Monarquia.

Cal dir que els dirigents de la Lliga, en pactar amb la monarquia que trontollava no sols abandonaren les forces democràtiques i progressives de Catalunya, sinó també les altres forces d'esquerra de tot Espanya, que estaven igualment interessades en enderrocar el sistema monàrquic i promoure un canvi democràtic mitjançant la instauració de la República. Això no fou possible, però el moviment obrer revolucionari i el moviment nacional de Catalunya no s'esmortiren, sinó al contrari.

La classe obrera i el poble català continuaren la lluita i guanyaren molta simpatia i confiança entre les masses obreres i democràtiques d'arreu d'Espanya, les quals no confongueren els homes dirigents de la Lliga amb les forces veritablement democràtiques de Catalunya.

No obstant, en el desenrotllament d'aquella situació, la reacció assolí alguns èxits en acusar de separatista qualsevol moviment de les forces obreres i democràtiques de Catalunya, puix que creava confusió política en l'opinió, frenant la

solidaritat i l'entesa entre els pobles hispànics.

En el transcurs de més de divuit anys de la seva dictadura, Franco també ha aconseguit èxits en la pèrfida tasca de dividir els espanyols en qualificar les accions de les forces d'oposició de «separatistes». Es tenint present aquesta realitat que pren particular significació el fet que l'acció del boicot del poble de Barcelona no hagi estat qualificat com un moviment separatista, malgrat que per tothom és evident que entre els elements de desencant i d'odi del poble català contra el règim franquista hi juga un paper molt important el sentiment nacional.

Quines són, doncs, les raons per les quals el règim franquista, davant la gran manifestació de protesta del poble barceloní, ni tan sols ha intentat condemnar-la de separatista, mentre que durant molts anys la més petita i natural expressió de catalanitat del poble de Catalunya n'era titllada pel propi dictador Franco i per la seva camarilla?

Les raons són diverses i de caràcter polític i econòmic. Però entre les més importants cal considerar el creixement i l'amplitud que ha anat adquirint el moviment català d'oposició al franquisme des de que es produïren les vagues i protestes de masses de la primavera del 1951.

Des del 1951 l'acció reivindicativa de les masses treballadores, encapçalades per la classe obrera, ha estat animada i en molts casos recolzada per les àmplies i diverses forces polítiques i per les altres classes i capes socials de la població de Catalunya. Les lluites de la classe obrera, les accions dels estudiants, les protestes de la pagesia, dels comerciants i dels industrials, tenen una estreta connexió encara que es produeixin en temps i forma diferents. Això fa que en el desenrotllament del moviment d'oposició es produeixi una major coincidència d'objectius entre les diverses forces polítiques i socials de la vida catalana.

Si calgués un exemple seria suficient el del boicot dels transports urbans de Barcelona, que fou practicat per tota la població, malgrat les notes oficials del governador civil, atribuint-ne la iniciativa i la preparació als comunistes. Es evident que els esforços del Governador i altres jerarquies franquistes per a presentar les forces polítiques no comunistes com a

peons de maniobra del P.S.U. estan destinades al fracàs, perquè la participació d'aqueixes forces no es deu a cap seducció de ningú sinó al fet ben concret i clar que els interessos d'unes i altres coincideixen en la necessitat i la voluntat d'acabar amb la dictadura feixista.

Una altra raó és la diferenciació que s'ha produït en el si de la pròpia burgesia catalana. Durant molts anys la burgesia industrial, comercial i agrària se sentia representada per les entitats econòmiques que havia anat creant des de feia molts anys. Les directives donades pel Foment del Treball Nacional, per la Cambra Oficial del Comerç i Navegació, per la Cambra oficial d'Indústria, per l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, eren seguides per la burgesia en general. Això s'esqueia fonamentalment en el període de la segona guerra mundial, durant el qual eren possibles els estraperlos i les especulacions i la indústria treballà a tota capacitat per satisfer la demanda interior i exterior. I encara que l'oligarquia financera se n'enduia la part del lleó, també la burgesia no entroncada amb els monopolis percebia una part important de les enormes ganàncies.

La burgesia en general encara no patia les conseqüències de la política econòmica del franquisme en favor del capital monopolista. No sentia els efectes del brutal rebaixament del nivell de vida de les grans masses treballadores del camp i de la ciutat. No sentia amenaça de la ruïna i, per tant, no es preocupava gaire de l'esdevenidor. Però des de que s'inicià el període de crisi de vendes en el mercat interior i de baixa de les exportacions, mentre per altra banda han anat pujant els impostos, la inflació i l'encariment de la vida, degut a l'increment de les despeses improductives de l'Estat —mantenir un exèrcit desmesurat i bases militars al servei dels Estats Units—, els industrials i comerciants n'han tocat les conseqüències.

Les empreses de poca base econòmica van desapareixent, sobretot les de tipus familiar i menestral, tan nombroses a Catalunya. Els industrials i comerciants que encara poden resistir obtenen un marge de ganància molt petit, mentre els reduïts grups de l'oligarquia financera —els March, Villalonga, Muñoz Ramonet—, tenen en llurs mans les grans empreses de monopoli i en creen d'altres amb maquinària moderna i costosa i arruïnen sectors industrials que no poden resistir la competència dels grups monopolistes.

Això fa que una gran part de la burgesia catalana, que no es resigna dòcilment a ésser eliminada, estigui interessada en un canvi substancial en la direcció de la política i de l'orientació de l'economia espanyoles. Aquesta és la raó més important de la diferenciació que s'està produint entre la burgesia catalana i es manifesta en l'antagonisme creixent entre importants sectors industrials i comercials i els grups monopolistes. Aquest antagonisme en el pla econòmic pren de més en més un caràcter polític que mena els sectors burgesos no monopolistes cap a l'oposició cada cop més oberta contra el franquisme.

Això no s'ha produït pas de sobte, sinó com resultat del paper important que està jugant la lluita de masses a Catalunya en el moviment d'oposició de tot el poble espanyol. I amb l'intent de posar un tascó per partir i afeblir les forces polítiques catalanes d'oposició, Franco ja fa un cert temps que aparenta afalagar Catalunya quan, en realitat, el que està fent és buscar el recolzament dels amplis sectors de la burgesia que li han girat l'esquena. Es en aquest sentit que Pere Gual Villalbí,

Secretari del Foment del Treball Nacional, fou nomenat President del Consell d'Economia Nacional i que ha estat nomenat Ministre sense cartera en el nou Govern.

Però per més que s'escarrassin, tant els franquistes catalans com els de tot Espanya, en voler fer creure que ha estat nomenat per a donar satisfacció a les aspiracions de Catalunya, Gual Villalbí és el «Ministre del Caudillo», com deia «La Vanguardia» del dia 2 d'aquest mes de març. Podrà ésser el portantveu dels grans capitalistes i terratinents catalans en el nou Ministeri, però mai el representant del poble català, mai d'aquells que es troben oprimits, befats i perseguits perquè aspiren a la convivència civil dels catalans i a gaudir de llibertats democràtiques i nacionals en unes condicions de vida més dignes i humanes.

Es ben significatiu que en inaugurar la «nova etapa» anunciada demagògicament pel govern, el primer acte públic realitzat a Barcelona per Gual Villalbí per tal de tenir «major contacte amb el poble» ha estat el de dirigir-se a les «classes econòmiques» des de la tribuna del Foment del Treball. És evident que un dels objectius principals del discurs era el demanar la col·laboració d'aqueixes «classes econòmiques». No seria pas la primera vegada que sectors de la gran burgesia catalana han donat suport a un sistema polític que s'enfonsa en el descrèdit i la corrupció. L'adhesió i ajut al cop d'Estat del general Primo de Rivera en 1923 i la participació de Ventosa en l'últim govern de la monarquia són dos exemples, a més del ja esmentat abans, de la conducta reaccionària de la gran burgesia catalana.

Els fets, però, mostren que no és pas aquest sector de la burgesia el més decisiu de la vida política de Catalunya. És la classe obrera, són els camperols, les àmplies masses treballadores, els intel·lectuals i els estudiants, totes les forces democràtiques i progressives del poble català, estretament unides amb les dels altres pobles hispànics, les que tenen la força indispensable per a donar estabilitat a un sistema polític. Perquè no ha pogut comptar mai amb aquestes forces populars, autènticament nacionals, el franquisme és un règim precari, condemnat irremissiblement a desaparèixer.

Les promeses fetes pel nou Govern franquista no tenen altre objectiu que enlluernar el poble amb la intenció de disfressar el seu caràcter i la seva feblesa. Aquest esforç serà en debades car per bonica que sigui la careta que es posi no podrà desfigurar els seus veritables propòsits de continuar la política de militarització de l'economia, d'inflació i d'encariment de la vida en benefici del capital monopolista; de represió i discriminació en l'esperit de divisió i guerra civil entre els espanyols; d'opressió dels pobles de Catalunya, Euscadi i Galícia i de privació de llurs drets nacionals.

La continuïtat de la política militarista i l'orientació a formar part de l'O.T.A.N. denuncia els propòsits franquistes d'accentuar el sotmetiment econòmic, polític i militar d'Espanya als Estats Units i d'aixecar l'amenaça d'una nova guerra civil i d'impedir una transició pacífica vers la democratització d'Espanya i retardar la fi de la dictadura franquista.

Per això és una imperiosa necessitat arribar a l'entesa entre les forces polítiques d'esquerra i de dreta de Catalunya i d'aquestes amb les de la resta d'Espanya, per tal de coordinar i unificar l'acció contra la dictadura, en primer lloc per la llibertat de tots els patriotes detinguts, processats i represaliats del passat moviment de gener; per tal de preparar grans manifesta-

cions pacífiques i d'abast nacional que obliguin a Franco i a la seva camarilla a deixar el poder i donar pas a un govern integrat per personalitats liberals, que atorgui una amnistia política general, que iniciï el restabliment de les llibertats democràtiques i que prengui mesures per a millorar les condicions de vida del poble.

Per Catalunya, el nou Govern orientat a perllongar la dictadura franquista significa: el manteniment de l'opressió nacional, més feixucs impostos, intervenció de cultius i preus al camp, més dificultats per a l'exportació de productes manufacturats i agraris, restriccions elèctriques i atur forçós, major nombre de fallides dels industrials i comerciants no vinculats amb els monopolis, encariment constant del cost de la vida i increment de la misèria de les àmplies masses treballadores.

Aquestes seron les conseqüències de la política general del nou govern, en particular de la seva orientació econòmica, projectada en gran mesura pel franquista Gual Villalbí, encarregat ara de dur-la a la pràctica com a ministre. És el propi Gual Villalbí qui ho ha anunciat en el discurs abans esmentat en dir que el Govern té el propòsit de desvaloritzar la pesseta, de bloquejar els salaris i de procedir a una poda. És a dir, busca carregar sobre les espatlles de les masses treballadores, dels menestrals, de la petita i mitjana burgesia les conseqüències desastroses d'una política econòmica orientada a afavorir encara més unes dotzenes de grans capitalistes monopolistes, però contrària a l'interès nacional i al de la immensa majoria de la població d'Espanya.

Els esdeveniments polítics i les lluites que s'han produït tant en el nostre país com arreu d'Espanya confirmen la justesa de la línia política general que va fixar el I Congrés del P.S.U. Avui més que mai, la salvació dels interessos vitals de Catalunya i el benestar de tot el poble exigeixen la desaparició de la dictadura del general Franco, el restabliment de les llibertats democràtiques i la celebració d'eleccions lliures. El comprovar en la pràctica que la nostra línia política correspon a la situació del nostre país ens ha d'estimular a intensificar les nostres activitats polítiques per tal d'avançar més en el camí de la reconciliació dels catalans i per a fer madurar les condicions que permetin d'arribar a una àmplia **Solidaritat Catalana**.

Els fets demostren que el corrent de reconciliació i d'unitat de les forces polítiques de tots els matisos ha pres volada i que —com ha succeït recentment a Barcelona—, àdhuc sense existir un compromís per endavant, és possible una acció convergent de tots els patriotes catalana vers l'assoliment d'objectius comuns.

Cal, doncs, eixamplar i estrènyer encara més els contactes amb totes les forces polítiques i socials que s'oposen al franquisme per tal d'arribar a formes d'entesa i d'acció que afavoreixin la preparació d'àmplies mobilitzacions populars. Així prepararem entre tots les condicions per una solució pacífica del problema de canviar el règim.

En proclamar la seva disposició de recolzar tots els esforços que es facin en benefici del poble, el P.S.U. de Catalunya considera que seria avantatjós per al poble català i per a totes les forces polítiques d'oposició l'arribar a una entesa i acords concrets en un ampli moviment de **Solidaritat Catalana**. Al mateix temps reitera la seva disposició a discutir i a establir acords, encara que només siguin parcials, amb totes les forces de dreta i d'esquerra que vulguin lluitar per reivindicacions populars i per transformacions pacífiques de caràcter democràtic.

EL CANVI DE MINISTERI I LA CRISI DEL REGIM FRANQUISTA

Els esdeveniments prenen un ritme cada cop més accelerat.

Les manifestacions de gener i febrer de Barcelona, Madrid i altres ciutats, recorden per llur forma les de març del 1951, però és evident que tenen un abast polític molt superior. Per a expressar-ho breument es pot dir que mentre les accions de març del 1951 marcaren l'encetament de la crisi política del règim dictatorial, les manifestacions d'enguany n'anuncien la culminació.

Per atenuar la pressió asfixiant de l'oposició nacional, o almenys per a intentar-ho, Franco recorre a sofismes com la «reorganització administrativa de l'Estat» i a promeses a tort i adret, volent donar la impressió que la seva decisió implica quelcom més que un simple canvi de Ministres. Independentment dels desigis de la camarilla franquista, una tal actitud entranya el reconeixement de la profunditat de la crisi, que és crisi del règim i no es pot resoldre canviant ministres.

La declaració ministerial tracta de suscitar en les masses treballadores una confiança que Franco no ha tingut mai i de reguanyar en les altres capes de la població la que ha anat perdent mica a mica però definitivament. En un comentari a part ens referim àmpliament als aspectes relacionats directament amb la classe obrera i les masses treballadores.

En quant als altres aspectes, la declaració parla «d'una més equilibrada i més justa distribució de les càrregues impositives i de la renda nacional». La frase no deixa d'ésser seductora però serà difícil de convèncer ningú de la voluntat d'aplicar-la quan més avall s'afirma la continuïtat d'allò que més ho fa impossible, és a dir, la sotmissió a les exigències del pacte amb els Estats Units. Com es podran reduir «les despeses no rentables», com la declaració afirma també, si s'ha de continuar construint bases militars?

Per altra part «una més equilibrada i més justa distribució de les càrregues impositives i de la renda nacional» exigiria mesures legislatives immediates que deroguessin els privilegis i limitessin els beneficis dels grups financers en el quals recolza el règim i també els avantatges de tot ordre que el pacte atorga a l'imperialisme nord-americà, que ha esdevingut el principal sostenidor de Franco. Però és evident que el franquisme no pot aplicar tals mesures, que solament podrà prendre un Govern democràtic, de designació popular, i que per aquest mateix fet compti amb el sosteniment de la gran majoria de la població.

El nou Ministeri franquista no solament no pensa fer tal cosa, sinó que, com ho han manifestat Planell i Gual Villalbí, prepara la concessió de noves prebendes als grups monopolistes i als imperialistes nord-americans, obrint a llur voracitat i saqueig unes empreses creades amb els fons de l'Estat, és a dir, amb diners de tots els contribuents, amb suor i sang del poble treballador, i per les quals Franco ha endeutat Espanya amb desenes de milers de milions de pessetes.

Es ben clar que l'orientació franquista, basada en els preparatius de guerra, ha fet que l'I.N.I. creés empreses absurdes i desproporcionades que han absorbit immensos recursos i energies sense cap resultat beneficiós per al país. Però empreses com les d'electricitat, sidero-metal·lúrgiques, químiques, de construcció naval i altres, continuant en mans de l'Estat en un règim democràtic i reorientades d'acord amb les necessitats de l'economia espa-

nyola, podrien ésser de gran interès per a fer front a les pressions i maniobres dels grups monopolistes espanyols i estrangers i per a facilitar una més ràpida expansió industrial i comercial basada en l'elevació del nivell de vida del poble i en una autèntica col·laboració amistosa amb tots els pobles del món, sense excepció.

Però, contràriament, l'ofertament de Franco als grups monopolistes, amb la finalitat d'incrementar llur soteniment polític al seu poder cada cop més personal, determinarà, si el poden realitzar, un enfortiment de l'oligarquia fonancera, les empreses de la qual disposaran més exclusivament de l'energia i de les matèries primeres i de la supressió d'impostos i contribucions, intensificant així les dificultats i l'arruïnament de les empreses industrials i comercials no monopolistes i un rebaixament general del nivell de vida del poble.

La declaració ministerial diu demagògicament que «el Govern es proposa d'intensificar el diàleg amb el poble». Però, quin diàleg pot establir un poble amordaçat i sense cap llibertat pública? Com es pot dialogar quan la censura prohibeix

la més minça discrepància, quan els que expressen llur opinió per mitjans clandestins, que són els únics possibles, són perseguits i, si se'ls troba, sotmesos a tortures quan no als tribunals per espionatge i alta traïció?

Si el nou Ministeri franquista tingués el més lleu desig de donar un sentit a la frase «diàleg amb el poble», hauria de començar amb mesures concretes que anul·lessin la censura prèvia de les publicacions i donar garanties per a l'expressió d'opinions discrepants. Hauria de donar el to decretant una amnistia general que retornés als empresonats, als perseguits i als exiliats el gaudi de llur categoria de ciutadans.

La declaració del Ministeri franquista té d'important el fet que, com mai abans, ha de fer promeses. Llur incompliment i tergiversació contribuirà, mal pesi a Franco, a reforçar l'oposició amb noves aportacions dels que, encara indecisos, necessiten una prova més.

Aquesta situació es produeix en un moment en què el nou Ministeri franquista esdevé més personal i, si es vol, més homòleg.

(Passa a la pàgina 6.)

MINISTRE CATALÀ O MINISTRE DE FRANCO?

Gual Villalbí ha explicat ell mateix en el Saló de Cent de l'Ajuntament barceloní com ha estat ungit Ministre de Franco. Aquest el cridà i li va dir: «Us nomeno Ministre perquè vull donar una satisfacció a Catalunya. Catalunya necessita un Ministre Català».

No cal dir que la primera satisfacció ha estat la de Gual Villalbí. La satisfacció de Catalunya és força més problemàtica.

Perquè un tan súbit «amor» de Franco per Catalunya?

Mentre Franco s'ha sentit fort el poble català ha estat sotmès, a més de totes les tortures que implica un règim feixista, a una opressió nacional més rabiosa que mai —atenuada després pels progressos de la lluita popular— i a una discriminació escandalosa en l'economia. Catalunya ha estat —encara ho és— la primera a patir restriccions elèctriques, la primera a comptar amb les indispensables matèries primeres per a la producció industrial i sempre la més carregada pel sistema d'impostos i contribucions.

No és casual que la súbita «afecció» de Franco per Catalunya aparegui després de les grandioses jornades de gener i després que el poble de Madrid, els dies 7 i 8 de febrer, ha manifestat rotundament la seva solidaritat amb el poble català.

Però aquest Ministre català, «ministre viatger», com ell es diu, ha estat triat per Franco no pas per a que li amargui l'existència amb reclamacions i peticions dels catalans, sinó com un para-xocs amb el qual topin i s'estavellin les reivindicacions catalanes, preservant així la tranquil·litat del dictador.

Gual Villalbí s'ha mostrat en la vida política apte per a un tal joc.

No és tan lluny encara l'afront que li infligí el Ministre d'Educació en fer-lo esborrar de la llista de professors de la Universitat barcelonesa. Però aquest fet no va més enllà del que li ateny personalment.

Es més recent i de més significació l'actitud de Gual Villalbí quan a finals del 1954, els directius dels diversos organis-

mes econòmics de la burgesia catalana van visitar Acedo Colunga, presentant-li una llista de reivindicacions en 10 punts.

L'actual flamant Ministre de Franco va assistir a aquella visita com a Secretari del Foment del Treball. Però immediatament després es va separar de les activitats que es van emprendre recolzant les citades reivindicacions i va pronunciar algunes conferències amb les quals es manifestava rotundament contra aquelles activitats.

Aquest havia d'ésser l'home de Franco. I per a començar com a Ministre, ha estat encarregat de venir a Catalunya a dir que «el ritme per a elevar la capacitat adquisitiva del poble espanyol s'ha de moure ara a un compàs més lent» i que «cal procedir a una poda» per tal d'equilibrar l'economia, amb la qual poda nombrosos industrials «han d'ésser eliminats». És clar que això no ho deia davant dels treballadors ni dels petits burgesos i menestrals. Ho deia en el Foment del Treball ensems que prometia obrir les empreses de l'I.N.I. al capital privat.

El poble de Catalunya no admetrà una tan negra perspectiva pel fet que l'anuncii un Ministre «català». El poble català ha comprovat la seva força i seguirà endavant.

Es segurament flairant això que en presentar el Ministre en el Foment del Treball, el President de la entitat, Miquel Mateu, es va mostrar tan discret. Gual Villalbí va acusar el cop, dient en començar el discurs que agràia al seu amic Mateu «l'elegància de saber reprimir els impulsos afectius del seu cor i mantenir-se en una discreció en l'elogi que jo estimo molt».

Que no es faci il·lusions! Els vells polítics tenen el nas fi i saben per experiència que cada cop que els governs reaccionaris opressors s'han sentit tocats d'«amor» a Catalunya i han buscat Ministres «catalans», fatalment ha estat quan la mort ja els rondava. No ha fallat cap vegada.

Els esdeveniments actuals fan creure que tampoc no fallarà ara.

EMILIA FABREGAS, DIRIGENT DEL P.S.U.

Entre els detinguts durant els esdeveniments de gener, junt amb representants dels més diversos corrents de l'opinió del nostre poble, figura un gran patriota, un dirigent obrer, membre del Comitè Executiu del P.S.U., el camarada Emilià Fàbregas.

Emilià Fàbregas nasqué a Barcelona, de pares obrers, el 30 de novembre del 1912.

Abans de fer els 14 anys, Emilià va començar a treballar de paleta junt amb el seu pare i amb el seu germà gran. Inquiet i cobejós d'elevat els seus coneixements, Emilià, també junt amb el seu germà, es va inscriure i assistia a cursos de capacitat a l'Escola del Treball que, dirigida per Campalans, era en aquella època un magnífic centre d'ensenyament professional.

Quan solament tenia 16 anys, Emilià sofrí un gran cop. El seu germà gran, company d'estudi i de treball, va morir d'accident en caure d'una embastida.

En aqueixa època, Barcelona vivia la gran efervescència social que precedí l'adveniment de la República. El pare d'Emilià era President de la popular cooperativa «La Barcelonesa», del carrer d'Urgell. Allí passava Emilià els diumenges i estones lliures, participant a la intensa vida social que s'hi feia.

A l'Escola del Treball, junt amb Campalans, hi havia un quadre de professors, Estanislau Ruiz Ponseti, doctor Mira, etc..., que honoren Catalunya no solament per llur competència professional, sinó també pel seu amor a la llibertat. L'Escola del Treball, viure de notables especialistes, era a més una trinxera republicana, des de la qual es contribuï al triomf electoral del 12 d'Abril del 1931 i a la proclamació de la República.

Entre els joves alumnes, destacava per la seva impetuositat i pel seu esperit d'organització un altre jove, amb el qual Fàbregas havia fet gran amistat: Josep Miret, que fou més tard Conseller de la Generalitat de Catalunya, Comissari d'una Divisió de Tancs i membre també del Comitè Executiu del P.S.U. Josep Miret fou un magnífic organitzador, mes tard, de la resistència dels guerrillers de la zona Nord, a França, contra l'ocupant alemany. Josep Miret, al qual deien els resistents francesos «el Ministre Català», fou fet presoner pels alemanys i morí més tard en deportació, al camp de Florisdorf.

A l'Escola del Treball, Miret havia organitzat una Biblioteca volant i un cicle de lectures comentades. Allí conegué Emilià Fàbregas els primers textos de Marx, Engels i Lenin. Allí va decidir Emilià el camí a seguir.

Durant els anys de guerra provocada per la sublevació franquista, Emilià Fàbregas va posar tota la seva capacitat i energia al servei de la causa del poble.

Més tard, a França, Fàbregas fou internat en el camp de Saint Cyprien. Després prengué una part destacada en la lluita contra els bandits hitlerians. Les incidències d'aquesta lluita l'obligaren a viure llargs anys separat de la seva dona i de la seva filla.

La derrota d'Hitler avivà l'afany de Fàbregas de veure Catalunya i tot Espanya alliberades del franquisme. França alliberada, Fàbregas es pot reunir novament amb la seva família i, en 1949, li neix una segona filla. Però, quan el Govern francès va declarar il·legal,

en 1950, l'activitat del P.S.U., Emilià Fàbregas es trobà obligat altra vegada a passar a la clandestinitat per a evitar la deportació.

Res no pot evitar que el camarada Fàbregas continuï la lluita i es destaquí com un dels més capaços organitzadors de la resistència antifranquista a Catalunya. I en el I Congrés del P.S.U. de Catalunya, Emilià Fàbregas és elegit membre del Comitè Central i del Comitè Executiu.

El dia 15 de gener d'enguany, segon dia del boicot del transport a Barcelona, Emilià Fàbregas fou assenyalat per un delator i detingut per la policia franquista a la Plaça d'Urquinaona. Segons han comunicat les agències de premsa, les autoritats franquistes l'acusen d'ésser autor de fulls clandestins cridant al boicot i el consideren el principal organitzador de la recent «conjura», que diuen ells, és a dir, de l'admirable lluita lliurada per tot el poble de Barcelona entre els dies 14 i 25 de gener.

Amb absolut menyspreu de les lleis, que exigeixen la llibertat o el procés de tot detingut en el termini de 72 hores, Fàbregas i dotzenes de detinguts pertanyents a diverses forces i tendències polítiques, han estat sotmesos a tortures durant més d'un mes en els fatídics calabossos de la Via Laietana. D'altra part 16 estudiants han estat expulsats de la Universitat i més de 250 represaliats.

Els treballadors i intel·lectuals, tot el poble de Catalunya, aixequen llur veu i uneixen llur acció per a exigir la llibertat d'Emilià Fàbregas i de tots els empresonats, per a que siguin anul·lades les sancions als estudiants, per a que acabi el terror franquista.

El Partit Socialista Unificat de Catalunya crida també l'opinió democràtica internacional a reclamar l'alliberament dels detinguts de Barcelona i l'amnistia per a tots els presos polítics espanyols.

PER LA LLIBERTAT DE COMERÇ DEL BLAT

El Servei Nacional del Blat dona a la premsa en aquests dies varies notes d'autopropaganda, presentant-se com un organisme favorable als pagesos i a la producció.

Aquesta propaganda pretén contrarestar l'animositat creixent dels pagesos per aquest organisme monopolista d'Estat, que acapara totalment el comerç del blat i gaudeix de l'avantatge que sigui el Govern el que dicta tots els anys el preu del blat.

Els pagesos exigeixen llibertat de comerç per a tots els productes encara intervinguts i especialment per al blat. El preu de 4 pessetes quilo és absolutament insuficient. Algunes «hermandades» estan demanant ja oficialment i arreu d'Espanya que es fixi un altre preu més remunerador.

Els pagesos catalans, ara que s'acosta la collita, han de plantejar aquesta reivindicació i trobar en cada localitat o comarca els mitjans apropiats per a unir-se i fer sentir llur veu, exigint la llibertat de comerç i un preu més remunerador.

La veritat és que el blat es pot pagar als pagesos a 5 pessetes el quilo sense necessitat d'apujar l'actual preu del pa.

ALS TREBALLADORS, ALS ESTUDIANTS

(Donem a continuació el text d'una fulla que, encapçalada amb el mateix títol que aquestes columnes, circula profusament per Barcelona.)

El canvi de Ministres no ha resolt res, no ha fet altra cosa que mostrar l'avançat grau de desintegració de l'anomenat «Movimiento Nacional». La crisi no és de persones sinó de sistema. La crisi és política, és econòmica i és moral, és la crisi del franquisme. Aquesta crisi continua oberta i no pot tenir cap més desenllaç que la sortida del poder de Franco i Falange.

El canvi de Ministres no ha estat altra cosa que la conseqüència immediata del gran moviment de reconciliació nacional i de l'oposició popular al règim, la més alta expressió de la qual ha estat la protesta realitzada darrerament a Barcelona. Madrid i altres ciutats espanyoles. En les pacífiques manifestacions de les darreres setmanes, la voluntat popular ha estat clarament expressada i en un admirable gest de civisme el poble ha dit **NO** al franquisme i ha exigít la restauració de les llibertats democràtiques.

El franquisme ha respost a aquestes manifestacions pacífiques de tot el poble amb una onada de repressió y de terror. Desenes d'obriers, d'estudiants, de ciutadans de totes les condicions socials han estat empresonats. La Universitat ha estat ocupada per la policia i el fur universitari atropellat. Setze

PER LA COMBINACIO DELS EN LA LLUITA PER L'AUGMENT

Acorralat per l'oposició creixent de la immensa majoria del poble, el dictador Franco ha canviat el Ministeri i fa moltes promeses. El 1956 ha demostrat que quan la pressió popular és forta se l'obliga a fer concessions.

«En les circumstàncies actuals —es diu en la declaració del Comitè Executiu del P.S.U., del 28 de gener— l'èxit de la lluita reivindicativa depèn en gran part de l'organització dels treballadors i de les masses populars i de la justa combinació dels mitjans legals i extra-legals.»

Les manifestacions de gener i febrer, a Barcelona, Madrid i altres ciutats de tot Espanya han creat millors condicions que abans per a desenrotllar la lluita de la classe obrera i de les masses treballadores per llurs reivindicacions i per les solucions democràtiques que necessita Espanya.

Aparentment, després de grans accions es torna a la calma, es torna a accions més petites comparativament. Però totes les accions, àdhuc les més petites, tenen una altra consistència. Les masses actuen amb més consciència i decisió, amb més audàcia, més aptes per a noves grans accions en un altre moment donat.

La unanimitat que es va fer per al boicot del transport urbà demostra un estat de consciència col·lectiva que l'augment de salaris arrencat el passat mes de novembre és insuficient i que la immediata i incessant puja de preus fa necessari de lluitar per un augment més substancial i per l'escala mòbil.

D'altra banda, la Delegació Provincial de Sindicats de Barcelona acaba d'anunciar que els preus han pujat en el seu conjunt més d'un 11 per cent.

universitaris han pul
altres 280 repre
lular tenen mien
tinguts pel sol
tat pacíficamen
Govern que va
de tots els esp

CIUTADANS
tra enèrgica pr
per tal que ting
posats en llibe
faci seva la
Ministre, Don
Governador Civi
la IV Regió M
de Sindicats i
barcelonesa, de
tots ells. Quen
se signin les
manera col·le
necessàries que
cions pacífiques
fa necessari l'imp
viment popular
preparar-nos
poden anar d'cot
res als transp
públics en un
a una vaga gica
res.

TOTS COM
NOVES JORN
ANTIFRANQ

Per un
presos polí
Per aq

Veus aquí
moure en tot
treball una
exigint un
l'establiment
escala mòbil
trat que l'aug
preu que l'aug
D'aquesta m
fa semblant
dels treballa
acabi de pro

En el rec
de Arosa, el
lange ha de
dicat «que
en la regulac
acords sindic
o perfeccion
que el Govern
demagògia
quistes per
declaració
favor de

Però la
dos talls. En
o tals frase
falangistes
servir per a
gal la lluita
dels sindicats
que el Govern
que permet
cala mòbil.

Les condic
favorables
legal, per
classe obre
exigint l'aug
altres reivin
El III
indicar un

gor les conclusions del III Congrés de Treballadors celebrat a Madrid el juliol del 1955.

Per la restauració de les llibertats democràtiques i el restabliment de les llibertats autonòmiques del poble català.

Per la reducció dels impostos i per la llibertat de comerç.

Pel dret de vaga i per un Sindicat veritablement lliure.

En solidaritat amb els estudiants i per una Universitat democràtica.

Per acabar amb l'actual règim informatiu, humiliant i vergonyós, i per la immediata autorització de publicar periòdics en català en igualtat de condicions amb els altres.

Per una acció decidida cap a la solució decorosa del problema de l'habitatge.

Per la llibertat d'Emilià Fàbregas i de tots els detinguts pel boicot de Barcelona.

BARCELONINS: Preparem-nos per una vaga general pacífica de 24 hores i per un nou boicot dels transports urbans i espectacles públics. Això seria un cop mortal al franquisme i accelerarà la liquidació de la dictadura i la transició pacífica a una convivència de tots els espanyols.

VISCA LA UNITAT DE TOTES LES FORCES ANTIFRANQUISTES!
Barcelona, 15 de març del 1957.

**S LEGALS I EXTRA-LEGALS
SALARIS I PER L'ESCALA MOBIL**

gal per a pro-
tots i llocs de
reclamacions
de salaris i
mòbil. Sense
bil i demos-
salaries va sem-
bit de puges de
fan inoperant.
vern franquista
millorar la sort
que la millora

diàries i la necessitat de l'escala mòbil. La realitat està ben lluny d'aqueixes conclusions. Cal intensificar les demandes, les peticions, les reclamacions, l'exigència de que siguin aplicats aquests acords.

L'actitud dels funcionaris sindicals i de molts jerarques intermitjos, agafats d'un costat entre les conclusions oficials del Congrés i l'esquifidesa dels salaris, pressionats d'altre costat pel descontent de la massa treballadora i impressionats per moviments tan poderosos com el de gener passat, és una actitud de vacil·lació i dubte, que cada cop ofereix menys de resistència. Molts d'ells es pronuncien a favor de les reivindicacions dels treballadors i per l'aplicació de les conclusions del III Congrés. Cal no veure solament demagogia en tots els casos. Molts d'aqueixos funcionaris i jerarques, sota l'empenta del moviment obrer, sofreixen una transformació real que fa que se'ls pot convertir en valuosos col·laboradors per al desenrotllament de la lluita. Cal apreciar llur actitud i veure fins a quin punt se'ls ha d'empènyer per a que se sumin a les reclamacions i les recolzin.

Molt jerarques intermitjos preparen sovint reunions d'enllaços en les quals existeixen possibilitats d'insistir a favor de les reivindicacions dels treballadors i explicar-ne la justesa. Una actitud objectiva, estudiada, envers aqueixos jerarques pot contribuir a fer que les tals reunions sovintegin encara més. D'altre costat cal fer que els enllaços més decidits a defensar les reivindicacions comprenquin que es pot anar a tals reunions amb audàcia, sense deixar-se cohibir, que la represiò ja no té

(Amb motiu de celebrar-se la Jornada Internacional de les Dones, el dia 8 d'aquest mes de març, la Unió De Mujeres Antifascistas i la Unió de Dones de Catalunya, han publicat un manifest, del qual n'extreiem el següents paràgrafs:)

«A Barcelona, Madrid i altres ciutats, homes i dones de totes les classes socials, postergant odís i rencors, han coincidit en una poderosa acció pacífica: un unànime i impressionant boicot als transports urbans. Amb aquesta acció han dit rotundament NO! a l'encariment de la vida, a l'arbitrarietat, a la carència de tota llibertat i dret ciutadà. Han dit PROU! a la dictadura del general Franco.

«Les dones han participat amb entusiasme i abnegació a aqueixes accions de tot el poble. En fàbriques, tallers i oficines han reproduït i distribuït milers d'octavilles; els mercats i les tendes han estat i són encara punts d'ebullició on les notícies es comenten i s'intercanvien.

«Arribat el moment de l'acció, les dones han fet quilòmetres i quilòmetres a peu, sota la pluja, portant en molts casos llurs fills als braços, i han estat les primeres en avergonyir amb llurs comentaris els pocs viatgers de tramvies, autobusos i metro.

«Com-no havia d'ésser així, si les dones són les que més es donen compte de la insuficiència del recent augment dels salaris, que la puja dels preus està ja anul·lant?

«Si les dones són víctimes d'una monstruosa discriminació que permet als patrons de pagar el 30, el 40, i fins el 50 per cent menys per un mateix treball, a les dones que als homes? Si són les que més directament pateixen la conseqüència de la falta d'escoles i, cents de milers d'elles, no tenen altra llar que les coves i barraques impròpies fins pels animals?

«En aquest 8 de març saludem les dones de Barcelona i Madrid, de Se-

villa, de Còrdova, València i altres ciutats, a les dones que, de condició social i opinions diverses, s'han sumat amb entusiasme a les accions pacífiques que fan tambalejar-se la dictadura. I LES INSTEM A CONTINUAR MANIFESTANT, EN TOTES LES FORMES I PER TOTS ELS MITJANS QUE ESTIGUIN A LLUR ABAST LLUR VOLUNTAT PACIFICA D'ACABAR AMB UNA SITUACIO QUE ES FA INSOSTENIBLE PER A TOTES.

«Insostenible per a les dones treballadores, siguin obreres empleades de comerç i oficines, o professionals; insostenible també per a les dones pageses i jornaleres del camp, l'èxode en massa de les quals cap a les ciutats en busca del pa i de treball constitueix un dels trets més tràgics de l'Espanya actual.

«Insostenible per a les dones de casa de la petita i mitjana burgesia, el nivell de vida de la qual baixa amb la mateixa rapidesa amb què pugen els impostos i el cost de la vida; per a les mestres, escriptores, artistes i intel·lectuals de totes les disciplines, sobre les qual pesa, a més, junt amb la falta de llibertat que tant dificulta la labor creadora, la inadmissible situació d'inferioritat en què les col·loca llur condició de dones segons la doctrina oficial».

Després de manifestar el perill que representa el fet de tenir a Espanya bases militars estrangeres i de cridar a exigir, junt amb les mares de tots els països, la prohibició de les armes atòmiques, l'esmentat manifest insisteix prop de les dones i de les mares a seguir l'oposició al franquisme per tal d'acabar amb el turment diari que representa el no poder satisfer les necessitats més vitals de la família, per tal de posar fi a la discriminació injusta de les dones treballadores, per tal que les mares puguin pensar en el demà dels fills sense tèmer per llur vida, per llur salut i per a poder vetllar per llur instrucció i felicitat.

les mans lliures. Els enllaços que en tals reunions defensen les reivindicacions dels treballadors troben de seguida el suport del conjunt i compten cada dia més amb el recolzament dels obrers i treballadors que representen.

Cal tenir compte que els enllaços d'avui, en general, àdhuc si es tracta de les mateixes persones que fa uns quants anys, tenen una actitud molt diferent. En ells s'ha anat reflectint l'ascens del moviment obrer, del grau de consciència i de combativitat de les masses. Uns quants enllaços enèrgics i decidits que defensin i argumentin les reivindicacions dels treballadors aconseguen ja en moltes ocasions que les esmentades reunions es pronuncin a favor. Després del moviment de gener, això es pot aconseguir encara amb molta més freqüència.

D'altra part, els enllaços i membres obrers dels Jurats d'Empresa tenen el dret d'envoltar-se legalment d'una comissió i de preparar reunions amb els obrers i treballadors que representen. Aquestes reunions han de celebrar-se. Els obrers més conscients, més organitzadors, els obrers d'avant-guarda, poden ajudar i han d'ajudar els enllaços

i membres dels Jurats d'Empresa a preparar tals reunions, a elaborar-ne un ordre del dia. En cada fàbrica hi ha avui enllaços o membres dels Jurats d'Empresa disposats a treballar en aqueixa direcció.

En les actuals circumstàncies de forta vibració en fàbriques i tallers, oficines, en tots els llocs de treball, les activitats clandestines d'edició de fulles i crides als treballadors, s'ha d'acompanyar el més possible de les activitats legals que afavoreixen la preparació de protestes i d'accions.

La situació política del país empeny les masses treballadores i populars, tota la població, cap a la realització de grandioses manifestacions de protesta contra el franquisme, per posar fi a la dictadura i, pacíficament, assegurar el retorn a la llibertat. En aqueixa direcció cal aprofitar totes les possibilitats.

Les activitats il·legals s'han d'acompanyar d'un desenrotllament a fons de les possibilitats legals, elevat la consciència de les masses i el contingut de la lluita per llurs reivindicacions i per l'ensulciada del règim.

LES ACCIONS DE GENER I LA UNIO I SOLIDARITAT FRATERNALS DELS TREBALLADORS DE CATALUNYA, CATALANS I NO CATALANS

En les grandioses manifestacions de gener darrer, la classe obrera i els treballadors barcelonins van ésser la força fonamental i decisiva. Les característiques del moviment, boicot del transport urbà, obligaven essencialment la classe obrera i els treballadors a prendre'n la responsabilitat i a realitzar-lo. I ho van fer magníficament.

I això s'ha de veure així sense menysprear ni gens ni mica les altres aportacions i particularment la digna i patriòtica actuació dels estudiants. La felicitat iniciativa de boicotejar els espectacles públics un diumenge va facilitar que també les capes no proletàries de la població fecin palesa llur actitud i, ensems, llur solidaritat i admiració per la grandiositat del moviment del poble treballador de Barcelona.

Cal un grau molt elevat de consciència col·lectiva, calen una tenacitat i un esperit de sacrifici d'una tal naturalesa, que només la mesura de l'objectiu que es persegueix els pot donar. Avui és evident no solament que les masses treballadores i el poble volen acabar amb la dictadura, sinó que estan disposats, a més, a fer tots els esforços i sacrificis que calguin per a restablir la llibertat.

Una altra cosa mereix també d'ésser assenyalada. Les accions dels obrers i del poble de Barcelona somouen amb gran força la classe obrera i el poble de tot Espanya. Les accions de Barcelona del 1951 van repercutir immediatament a Madrid, Euscadi i Navarra. Les del 1957 han ressonat en múltiples accions de protesta popular i de solidaritat amb Barcelona, a Madrid, Sevilla, Còrdova, València, Valladolid i altres ciutats.

Barcelona és la ciutat més proletària d'Epanya. Els treballadors, homes i dones, catalans i no catalans, sumen la majoria de la població en actiu. Pel pes específic que hi té la classe obrera i per la seva combativitat tradicional, els obrers i treballadors de tot el país hi posen llur mirada amb una atenció especial. Per això les accions de Barcelona tenen una gran repercussió arreu d'Espanya.

Cal ajudar a què els treballadors de Barcelona, catalans i no catalans, prenguin consciència d'aquest fet com estimul per a noves accions i com a prova que llurs esforços i sacrificis obtenen grandiosos resultats. El prendre consciència d'aquest fet i ajudar a què en prenguin també els obrers i treballadors tots, ens correspon en primer lloc als militants del P.S.U., menant la lluita per la unitat d'acció de la classe obrera i de tots els treballadors de Catalunya.

La unitat d'acció dels treballadors de Catalunya exigeix no solament l'entesa i la comprensió entre els militants i simpatitzants de les distintes opinions i tendències existents sinó, a més, la relació i comprensió fraternals dels treballadors catalans i dels procedents d'altres terres d'Espanya.

Això és necessari per a fer que la classe obrera catalana se senti de més. en més conscient de formar part integrant del conjunt de la classe obrera espanyola i, a la vegada, contribueix a fer que les seves accions repercuteixin encara amb més força arreu d'Espanya. Arreu d'Espanya hi han famílies que tenen parents, amics o coneguts treballant a Barcelona o altres indrets de Catalunya.

El Partit Socialista Unificat de Catalunya

ha fet ja molt en aquest sentit. La seva estreta unitat i profunda compenetració amb el Partit Comunista d'Espanya i els acords entre ambdós partits, basats en aquestes unitat i compenetració, fan que centenars de comunistes procedents de tot el país, que han vingut a Catalunya junt amb desenes de milers de treballadors, reforcen constantment al costat dels catalans els rengles del P.S.U.

Això és particularment important en aquest període d'auge del sentiment nacional del poble català. El P.S.U. uneix i fusiona en els seus rengles les aspiracions i la lluita dels militants comunistes sense fer cap distinció per llur nacionalitat. L'educació del comunistes en l'esperit de l'internacionalisme proletari fa que la defensa del sentiment nacional del poble català i dels seus drets com a nació, que és una part importantíssima de la política del P.S.U., sigui estudiada, compresa i aplicada per igual per tots els militants siguin de la nacionalitat que siguin.

La política del P.S.U. es projecta així plenament envers tots els treballadors, catalans i no catalans, abarçant tots els aspectes, per consegüent també el nacional. D'aquesta menera, el P.S.U. està en millors condicions que ningú més per a encapçalar el moviment nacional del poble català, guanyant-li la comprensió i l'ajut dels treballadors no catalans i lluitant contra tot enverinament nacionalista entre els catalans.

Els resultats obtinguts són magnífics i es comproven en la fraternitat existent entre els treballadors catalans i no catalans a les fàbriques i altres llocs de treball en totes les accions i lluites per les distintes reivindicacions. Aquests resultats han contribuït poderosament al desenrotllament de l'acció autènticament revolucionària en el si dels sindicats pel salari mínim vitali per l'escala mòbil entre altres qüestions principals. La fraternitat dels treballadors catalans i no catalans feu possible les activitats per a donar al III Congrés de Treballadors el caràcter que els treballadors li volgueren donar i contrarestar les intencions de Franco i de la Falange. El reforçament d'aquesta fraternitat contribuirà a desenrotllar l'acció dins i fora dels sindicats i per a fer actuar aquests com a arma contra el franquisme.

Els resultats d'aquesta fraternitat s'han manifestat, sobretot, amb tota llur magnitud durant els onze dies de gener darrer, durant els quals l'acció mateixa encara ens ha unit més i ens ha provat l'enorme força que ens dóna la solidaritat i fraternitat de classe dels obrers i treballadors de totes les nacionalitats.

La fraternitat ferma i conscient dels treballadors catalans i no catalans de Catalunya facilita i simplifica, ensems, els esforços per aconseguir la unitat d'acció dels militants de les distintes opinions i tendències existents en la classe obrera i entre els treballadors. La unitat d'acció dels militants comunistes, anarquistes, sindicalistes, catòlics, republicans i catalanistes, no podria progressar com cal si encara s'hi entravessés una separació dels treballadors en catalans i no catalans.

Les jornades de gener són un grandios exemple que ha de servir per a estrènyer i reforçar encara més la fraternitat de classe dels obrers i treballadors de Catalunya. Catalans i no catalans hi tenim

material inesgotable per a replicar i combatre tota mena de xovinisme, tota tendència a voler destriar-nos per nacionalitats.

Les jornades de gener han mostrat amb trets inesborrables que tenim les mateixes aspiracions a millorar les condicions de vida econòmicament i socialment i que uns i altres estem disposats a fer tots els esforços i sacrificis que calguin per assolir aquestes aspiracions.

El P.S.U. de Catalunya, tots els militants i organitzacions, treient ensenyaments de l'acció de gener i preparant les condicions per a noves escomeses, hem de saber tenir en compte la importància de preservar i reforçar la fraternitat de classe que uneix a Barcelona i arreu de Catalunya els obrers i treballadors catalans amb els obrers i treballadors procedents dels altres pobles d'Espanya.

(Ve de la pàgina 3.)

geni com diuen els franquistes, però perd en representació, s'endinsa en un carreró cada cop més més estret i amb menys sortides. La formació del nou Ministeri permet al dictador de guanyar un cert temps, però la situació se li fa més difícil i complicada.

Franco ha apartat del nou Ministeri algunes personalitats com Artajo, el comte de Valledano i Muñoz Grandes en ares de la citada homogeneïtat. Aquestes personalitats, expressant sectors per ells representats discrepaven en el si del Govern d'altres Ministres —els falangistes— i del propi Franco. Però la presència d'aquests homes en el Govern mantenia l'esperança d'importants sectors catòlics, monàrquics i de l'Exèrcit, d'arribar a resoldre les contradiccions a llur favor i d'acord amb Franco. Llur eliminació exacerbarà les contradiccions i empenyarà els citats sectors cap a la conclusió que no és possible cap canvi substancial sense acabar ensems amb el poder de Franco.

En les condicions actuals cal veure que certs elements econòmicament poderosos i privilegiats arriben també a la conclusió que cal canviar de règim perquè es donen compte que la situació creada és insostenible i que l'entossudiment en mantenir el franquisme pot provocar explosions revolucionàries més perilloses per a llurs interessos que una transició pacífica a un règim democràtic.

El poble català ha contribuït poderosament, junt amb els altres pobles d'Espanya, a crear les condicions actuals en què s'obre davant nostre la perspectiva del retorn a la llibertat. L'acció convergent de forces polítiques tan diverses com les que hem actuat en la manifestació barcelonina de gener prova que podem arribar a acords, a una entesa de tots, en vistes a noves accions coordinades amb les forces dels altres pobles d'Espanya.

Avançar per aquest camí ha d'ajudar a sortejar els esculls que Franco oposa a la reconciliació nacional, ha de permetre de frustrar les provocacions amb què el franquisme vol entretenir l'esperit de guerra civil, ha de donar lloc a noves i grandioses manifestacions cíviues que obliguin la camarilla franquista a cedir el terreny. Es així com millor podrem tots garantir la transició pacífica a un règim de democràcia i llibertat.

NOVES ACCIONS DE LES GENERACIONS UNIVERSITARIES

Els fets esdevinguts aquestes darreres setmanes a la Universitat de Barcelona acaben de constituir una nova i rotunda confirmació de la gran volada del moviment d'oposició a la dictadura entre les generacions universitàries. Una vegada més, els estudiants barcelonins, amb llur acció conscient i decidida, s'han posat en els rengles capdavanters d'aquesta gran acció ciutadana i nacional que somou els més diversos estaments del nostre poble.

Llur ferma i digna actitud de defensa dels estudiants represaliats i dels furs universitaris trepitjats, llur proclamació de reivindicacions bàsiques sentides per tots els i aquest gran crit de «**Libertat!**», que ressona per les facultats i els claustres barcelonins, fan aparèixer davant del poble de Catalunya una Universitat pregonament vinculada amb els sentiments populars i nacionals, digna del seu passat i lluitant per l'esdevenidor.

Com és sabut, arran de la gran acció ciutadana de gener, les autoritats, esparcides per l'amplària de les manifestacions estudiantils, havien tancat la Universitat el dia 15 de gener. Aquesta clausura havia de durar més de vint dies. Mentrestant, a Madrid, el Govern prenia mesures draconianes per tal d'ofegar la protesta estudiantil. El «Butlletí Oficial» del 6 de febrer publicava una ordre ministerial de tipus disciplinari, en virtut de la qual es nomenava a un professor de Madrid jutge instructor per obrir expedient als estudiants de diverses Facultats de Barcelona. En aquesta mateixa ordre es prohibia la continuació de llurs carreres als estudiants següents: Ferran Garcia, Joan Piños, Domènec Madolell, August de Porrata, Josep Barceló, Jordi Canal, Armand Roca, Carles Rosell, Antoni Vidal, Joan Masoliver, Josep Urendo, Eduard Fonçillas, Agustí Quevedo, Josep Ramon i Nuri Sales.

Amb aquestes mesures represives sense precedents, el Govern creia que reixiria a tallar l'acció dels estudiants. De fet, aquestes arbitriarietats, no sols han aixecat la més ferma i resoluta protesta dels milers d'estudiants barcelonins, sinó que han suscitat la reprobació, més o menys ostensible segons els casos, del conjunt del professorat.

Quan els dies 11 al 14 de febrer, escalonadament, les autoritats es decidiren a obrir de nou la Universitat, l'efervescència entre els estudiants no havia minvat, ben al contrari. Per entrar a les Facultats, estretament vigilades per agents de la policia, els estudiants havien de presentar llur carnet d'identificació i, a molts d'ells, els havia estat retirat.

Malgrat aquest ambient de represàlies brutals, en diverses Facultats els estudiants manifestaven fermament llur solidaritat als companys perseguits i feien sentir llur protesta contra els mètodes del govern i de certes autoritats universitàries.

Aquesta protesta adquirí tal amplària que el rector de la Universitat es veié obligat a presentar la dimissió.

El dia 18 el personatge que fa actualment de rector, Garcia Valdecasas, en un intent de tallar el moviment solidari i protestari dels estudiants, no trobà res millor que introduir en la Universitat forces de la policia armada. Això va donar motiu a una gran manifestació al pati central de la Universitat en el curs de la qual esmentat Garcia Valdecasas fou xiulat amb violència pels estudiants reunits.

La impudícia de Valdecasas fou rebuda amb indignació pel conjunt dels professors, alguns dels quals es negaren a fer llurs cursos. Tot seguit circulava

entre els estudiants el rumor que Josep Maria Pi i Sunyer, degà de la Facultat de Dret, i el degà de la Facultat de Filosofia, havien presentat llur dimissió també en signe de protesta.

UN ACTE D'AFIRMACIO EN EL PARANINF

Els fets culminants d'aquest període d'extraordinari creixement del moviment d'oposició es produïren el dijous, dia 21. Un nombrós grup d'estudiants, entre els quals es trobaven els represaliats, forçaren l'entrada a la Universitat als crits de «Visca la llibertat!» i «Fora la Falange!». De seguida, van entrar en el Paraninf on foren acollits amb xardorosos aplaudiments pels nombrosos estudiants allí congregats. La classe que s'hi donava fou suspesa i un dels estudiants s'adreçà al seus companys des de la tribuna amb un parlament com a conclusió del qual s'establiren una sèrie de punts reivindicatius. La policia prengué novament possessió de l'interior de la Universitat, acordonant-ne els locals. Malgrat els imperatius de certes autoritats acadèmiques i les pressions policiaques, els estudiants romangueren llargues hores reunits al Paraninf i solament ben entrada la tarda en van sortir.

La repercussió d'aquesta gesta estudiantil

(Ve de la pàgina 8.)

dels dolorosos esdeveniments d'Hongria, la cohesió del camp socialista es consolida i s'enforteix. Una demostració dels resultats beneficiosos d'aquesta correcció, n'és l'actitud que va adoptant Iugoslàvia. De la mateixa manera es va enfortint la cohesió del moviment comunista mundial, compresa la Lliga dels Comunistes jugoslaus, a través de múltiples relacions de partit a partit i entre partits, creant-se bases noves més ajustades a la situació actual per a les relacions que han d'existir entre els partits comunistes de tot el món.

La denúncia dels defectes i errors existents en les relacions entre els països socialistes, per part de la Unió Soviètica, prova la diferència profunda i radical que existeix entre les relacions dels països capitalistes i les existents entre els països socialistes.

Les relacions de la Unió Soviètica amb els altres països del camp socialista no són relacions de gran a petits, a la manera capitalista, sinó entre pobles i Estats iguals en drets, en els quals la naturalesa socialista llima la desconfiança i els recels, enfortint la fraternitat i l'esperit d'ajuda mútua en la mesura de les possibilitats de cadascun.

La Unió Soviètica, en prendre la iniciativa de la correcció dels defectes existents, dona prova d'ésser —i això correspon al fet que a la URSS el socialisme està ja construït i s'edifica el comunisme— l'autèntic centre capdavanter del món del socialisme.

El desenrotllament històric ha fet que la Unió Soviètica sigui aquest centre capdavanter del camp mundial del socialisme i que el seu Partit Comunista sigui el centre aglutinant, experimentat i orientador del moviment comunista internacional.

La lluita contra el dogmatisme i pel desenrotllament de l'esperit crític dels comunistes i de llurs partits no es pot basar en la negació del desenvolupament objectiu de la història mundial, sinó que ha de contribuir a la seva comprensió i a afavorir-ne l'esclat, conduint tots els pobles del món cap a la societat més justa i humana del comunisme, passant pel socialisme.

ha estat extraordinària en els medis universitaris. La premsa barcelonina no ha pogut silenciar-la totalment i la pròpia Junta de Govern de la Universitat feia publicar el dia 23 una llarga nota per tal de justificar les mesures represives i la renovada intervenció policíaca dins del recinte universitari.

En aquesta nota oficial es feia esment del «gran nombre d'estudiants que s'havien congregat al Paraninf de la Universitat intentant organitzar un veritable míting subversiu amb pancartes, etc...» I de fet, aquesta gran reunió estudiantil al Paraninf ha constituït un acte d'afirmació universitària de gran transcendència. Les conclusions que hi foren aprovades responen als sentiments generals dels estudiants.

Algunes d'aquestes conclusions han estat trameses al Govern. En elles els estudiants barcelonins declaren que llur moviment respon al fet que «se senten intèrrets del sentiment nacional» i demanen, en síntesi, que es posi fi al monopoli del S.E.U. i s'organitzi un lliure Congrés nacional d'estudiants; que siguin suspeses les classes de formació política falangista; que sigui dissolta la Guàrdia de Franco; que siguin respectats els furs universitaris; que siguin anul·lades les mesures de represàlia i retornats els carnets als estudiants represaliats, etc.

El nombre d'estudiants barcelonins actualment represaliats arriba als quatre cents.

MOVIMENT SOLIDARI

Aquest conjunt de fets, situats en el marc de la descomposició del règim en què es desenvolupen, mostra la importància de l'acció dels estudiants de la nostra Universitat i explica la seva repercussió extraordinària en els medis universitaris i intel·lectuals d'arreu d'Espanya.

Cal dir que entre aquests medis es porta a terme un moviment de solidaritat d'una amplitud fins ara desconeguda, el significat polític de la qual és de gran valor. Més de cent prestigioses figures intel·lectuals han signat un document adreçat al Ministre de l'Educació, en el qual es demana l'anul·lació de les mesures preses contra els estudiants barcelonins. Els noms de Menendez Pidal, Marañón, Perez de Ayala, Azorín, Ridruejo, Alexandre, Camilo J. Cela, Rey Pastor, entre altres dels que podríem esmentar, són prou per a palesar la importància i significació d'aquest document.

Però aquest gest de solidaritat no ha quedat limitat al de les esmentades prestigioses figures. A les principals Universitats aquest moviment de solidaritat i identificació amb els estudiants de Barcelona ha pres la forma d'una gran campanya de recollida de signatures entre els professors i estudiants. Pugen a diversos milers les signatures recollides. Començat a les Universitats de Madrid, Salamanca i Sevilla, aquest moviment de solidaritat s'ha estès a altres universitats del país. En un sol dia, a la Facultat de Dret de Madrid, més de dos mil estudiants han signat la petició.

Com pot veure's entorn del moviment solidari envers els estudiants barcelonins s'està produint a hores d'ara en diverses Universitats d'arreu d'Espanya un veritable plebiscit de protesta contra l'actitud brutal del govern, a favor dels drets estudiantils i universitaris, per la llibertat.

En l'aferrissada lluita que els enfronta al Govern i a la seva política, els estudiants barcelonins poden sentir-se lligitímadament orgullosos de lliurar i portar endavant una gran batalla.

LA UNIO SOVIETICA, CENTRE CAPDAVANTER DEL CAMP MUNDIAL SOCIALISTA

La denúncia dels errors del camarada Stalin i del culte de la personalitat fou una aportació teòrica i pràctica del Partit Comunista de la Unió Soviètica, de cara al present i a l'esdevenidor. En relació amb aquests abast i profunditat no podia deixar de causar una forta commoció lligada a l'estimació a Stalin i a la comprensió per part dels comunistes que calia canviar radicalment certes concepcions i pràctiques en la vida dels Partits.

Aquesta commoció no solament va sacudir els comunistes, també va remoure les masses simpatitzants i milions d'homes i dones d'arreu del món que, uns més prop i altres més lluny de l'ideal comunista, sentien per Stalin una gran veneració. Guaitant-los a l'escala de les grandioses creacions de la U.R.S.S., els errors denunciats representen una part mínima del conjunt i no priven d'admirar l'obra realitzada pel camarada Stalin.

Avui ja ha passat un temps. Els comunistes en primer lloc veiem com, en la mesura que avancem en l'anàlisi i la correcció dels defectes denunciats, la vitalitat del partit s'intensifica. S'esbandeixen mètodes dogmàtics i rutinaris anquilosadors i els militants i organitzacions del Partit guanyen en iniciativa creadora.

El desenrotllament impetuós de la URSS i el creixement del moviment comunista internacional topaven de més en més amb els mètodes inherents al culte de la personalitat. La seva denúncia amb la dels errors que el tal culte implicava era una exigència de la vida i del desenrotllament.

Però podia el capitalisme quedar-se tranquil mirant passivament la realització de correccions que preparen la Unió Soviètica a salts més gegantescos en l'edificació del comunisme i que han d'elevat considerablement la capacitat d'acció de tots els partits comunistes, compresos els dels països capitalistes? Creure tal cosa seria negar la lluita de classes i la seva manifestació en escala internacional.

El canvi que s'ha produït en la correlació de forces mundial no permet al capitalisme d'intervenir militarment tal com ho va fer en 1917 contra la Unió Soviètica. Però no poder fer-ho no vol dir que no en té ganes. Les forces del capitalisme, particularment dels principals països capitalistes i en primer lloc els imperialistes nord-americans, no renuncien a una tal intervenció si l'oportunitat es presentés. Mentrestant han de conformar-se amb recolzar les forces capitalistes, que no han desaparegut totalment dels nous països socialistes, per a avivar-les i mantenir en la mesura possible una agitació. Així no tracten solament de crear dificultats a la construcció del socialisme en els països de democràcia popular, sinó que, ensems, l'agitació i les dificultats que hi poden crear serveixen per a alimentar una propaganda destinada a frenar i obstaculitzar el creixement i l'acció dels partits comunistes dels propis països capitalistes. L'exemple de com foren explotats els esdeveniments d'Hongria és una prova d'això darrer.

No és casual que en llurs propaganda i activitats destriïn la Unió Soviètica i els països de democràcia popular. En primer lloc, perquè a la Unió Soviètica les forces del socialisme omplenen ja tota la vida social i les escorrialles capitalistes que hi puguin quedar no donen base per a llur acció. Després, perquè un dels elements que més creuen poder explotar és el sentiment nacional dels països de democràcia popular, en el qual encara hi estan incrustades les velles tradicions de la nació burgesa i que hi continuaran llarg temps,

fins que el sentiment nacional no es vagi amarat del nou contingut que sols li pot donar la transformació de la nació burgesa en una nació socialista.

D'ací que els imperialistes esclavitzadors de pobles facin cavall de batalla de llur propaganda la denominació de «satèl·lits» per als països de democràcia popular, esforçant-se per aixecar el sentiment nacional contra la Unió Soviètica i esberrar la cohesió del camp mundial socialista.

El moment de la denúncia dels errors inherents al culte de la personalitat ha estat considerat pels imperialistes el moment propici per a llançar a fons totes llurs possibilitats d'acció. Els agents infiltrats en els països de democràcia popular, els contactes establerts, els elements corromputs a força de dòlars i les forces que el capitalisme encara hi té, emprengueren llur agitació no pas de seguida a cara

descoberta, sinó com uns zelosos partidaris dels canvis i correccions que els propis partits comunistes anunciaven que calia fer.

Tan sols a Hongria, on els errors havien estat greus i on l'enemic i la confusió van poder penetrar en els mateixos rangs del Partit, els agents de l'imperialisme, quan creien haver triomfat, es van presentar amb llur veritable faç reaccionària i feixista. Però aquest mateix feia va determinar un aglutinament immediat dels elements més conscients del Partit de les forces del socialisme que, constituint el nou Govern revolucionari dels obrers i pagesos presidit pel camarada Kadar i amb l'ajut fraternal de la Unió Soviètica, van restablir la situació.

Les coses han tornat al terreny en el qual s'ha de mantenir la correcció dels errors i defectes denunciats. I per damunt (Passa a la pàgina 7.)

LA JOVENTUT ESPANYOLA TAMBE ESTARA PRESENT EN EL VI FESTIVAL MUNDIAL DE LA JOVENTUT

Del 31 de juliol al 11 d'agost es celebrarà a Moscou el VI Festival Mundial de la Joventut i dels Estudiants per la Pau i l'Amistat. Més de 30.000 joves de totes les races, de tots els continents, vinguts dels recon més allunyats de la terra —al Festival de Varsòvia hi assistiren representants de 114 països— es trobaran en la gran capital soviètica per a proclamar llur amor entranyable a la pau i llur decisió de defensar-la, reforçant els llaços d'amistat que uneixen els joves de tot el món.

Seria impossible voler donar en un breu comentari una relació de les múltiples manifestacions artístiques, deportives, culturals, que es desenrotllaran durant aquests dies. El riquíssim programa del Festival comprén reunions amistoses entre delegacions de diferents països, religioses, tècniques, de noies. Se celebraran entrevistes per professions, d'aficionat a la música, al cinema, a la fotografia, a la filatèlia, a l'esperanto, etc. Hi haurà actuacions artístiques dels millors grups folk-lòrics de cada país, balets, espectacles de cant i dances, teatre, cinema... Es tindran vetllades consagrades a figures eminentes de la ciència i de la cultura de tots els països. I tindrà lloc un gran ball internacional en els magnífics salons del Kremlin.

Els estudiants gaudiran d'un programa d'activitats apropiades. Podran assistir a seminaris internacionals, fer viatges d'estudi, entrevistar-se amb personalitats de la ciència i de la cultura, etc.

Fins al 9 d'agost se celebraran les competicions esportives juvenils del Festival.

Els joves de tot el món es preparen activament a participar en el Festival, per al qual s'han rebut ja adhesions d'eminentes personalitats com la del Ministre d'Informació de l'Índia, M. Kesar, del Primer Ministre de l'Afganistan, Sardar Mohamed Daud, de l'alcalde d'Atenes, Pansis Katsotas, així com de personalitats esportives conegudes mundialment, com la famosa corredora australiana, rècord mundial dels 100 metres, Strahland, el President de la Federació Internacional de Lluita, senyor Coulon, el President de la Federació Internacional de rem, senyor Popel, etc...

Malgrat les dificultats que oposat el franquisme a la popularització del Festival, la notícia també ha arribat a Espanya i s'estén amb rapidesa, desvetllant un gran

entusiasme en els joves obrers, estudiants, pagesos, nois i noies. Són ja nombrosos els que han demanat d'anar al Festival. És que la celebració del Festival i els seus nobles objectius coincideixen plenament amb el profund desig de la nova generació d'establir relacions amistoses amb els joves de tot el món sense cap discriminació.

«El Festival... com ha dit en un comunicat el Comitè Internacional que l'està preparant— **dóna la possibilitat de conèixer-se mútuament i d'establir una amistat sincera i la col·laboració en l'esperit de respecte de les conviccions de cadascun; un intercanvi d'opinions i d'experiències en l'esfera de l'activitat social, cultural i esportiva de la joventut de diferents països.**»

Els joves catalans com els joves d'arreu d'Espanya, que amb tanta responsabilitat han fet seva la idea de reconciliació nacional, uniran també llurs forces per que prevalgui l'esperit de convivència, bones relacions amb els joves de tots els països, reivindicant el dret de participar legalment al VI Festival Mundial de la Joventut. Reivindicaran aquest dret, el qual ja gaudeixen els joves anglesos, francesos, italians, belgues, grecs, etc., i els tan profitosos resultats ha donat en el terreny de la cooperació juvenil internacional.

La lluita del nostre poble ha arrencat concessions importants al Govern de Franco. Delegats soviètics i de les democràcies populars han vingut ací amb moltes conferències internacionals. Delegacions espanyoles, per torna, també han anat a països de democràcia popular. Si això és l'estat possible, l'acció de la joventut, colzada per tot el poble, també pot aconseguir el dret legítim d'enviar a Moscou una àmplia i representativa delegació de joventut espanyola.

La joventut catalana, que tantes vegades ha donat de combativitat i d'iniciativa la defensa dels seus drets, respondrà amb entusiasme popularitzant la realització del Festival i les idees que expressa, els seus representants en les fàbriques, la Universitat i altres centres d'ensenyament, al camp, etc., per a anar a Moscou a assistir al Festival.

En definitiva, hem d'exigir units i amb els germans de tot Espanya, el dret de fer que el dia 31 de juliol, en el gran ball de Moscou, el crit que la nova generació porta en el seu cor: **PAU I AMISTAT** ressoni també en la nostra llengua.